

บทที่ 5

สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

1. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาได้ตัวอย่างพืชทั้งสิ้น 205 ตัวอย่าง หรือ 97 ชนิด 85 สกุล 54 วงศ์ ชาวถิ่นบ้านป่าก๋านำมาใช้ประโยชน์อยู่ 41 ชนิด สามารถจำแนกตามลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์ได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. พืชอาหาร	25 ชนิด
2. พืชสมุนไพร	2 ชนิด
3. พืชที่ใช้สร้างที่อยู่อาศัย	7 ชนิด
4. พืชเศรษฐกิจ	1 ชนิด
5. พืชที่ใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ	7 ชนิด

ส่วนที่เหลืออีก 56 ชนิด ชาวถิ่นบ้านยังไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์แต่ในอนาคตอาจนำไปใช้ให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจได้ เช่น พืชในวงศ์ ACANTHACEAE, *Chonemorpha megacalyx* Pierre ex. Spire และ *Trigonostemon thyrsoides* Stapf ซึ่งมีศักยภาพใช้เป็นไม้ประดับได้เป็นอย่างดี

2. วิจารณ์ผลการศึกษา

ชาวถิ่นบ้านป่าก๋ามีความรู้ด้านสมุนไพรน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากยังคงมีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมดั้งเดิมเอาไว้อย่างเหนียวแน่น และค่อนข้างเก็บตัวอยู่ในหมู่บ้าน การแลกเปลี่ยนความรู้กับชนเผ่าอื่นยังมีน้อย ยกเว้นเผ่าเดียวกันจะมีการติดต่อกันบ้างในกรณีที่มีพิธีกรรมที่สำคัญต่างหมู่บ้าน เช่นที่บ้านขุนน้ำจอนที่อยู่ห่างไปทางทิศเหนือประมาณ 2-3 กม. ซึ่งในหมู่บ้านที่การพัฒนาเข้าถึงบ้างแล้ว กล่าวคือในหมู่บ้านนี้มีเครื่องรับโทรทัศน์แล้วหนึ่งเครื่อง แต่ที่หมู่บ้านป่าก๋ามีเพียงเครื่องรับวิทยุอยู่ 3 เครื่องเท่านั้น พืชที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะเป็นพืชที่ใช้เป็นอาหาร และใช้ในการก่อสร้างบ้านเรือน ส่วนพืชเศรษฐกิจและพืชที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ก็มีอยู่เพียงไม่กี่ชนิด ทำให้ความเป็นอยู่โดยทั่วไปแล้วค่อนข้างจะแร้นแค้น แต่ก็ยังคงอยู่กันตามอัตภาพมาแต่โบราณ การทำการวิจัยในครั้งนี้ผู้เขียนยังไม่อาจสรุปได้ว่า ตัวอย่างพรรณไม้ทั้งหมดที่เก็บได้จากพื้นที่ป่าของบ้านป่าก๋าคือเป็นตัวแทนของพรรณไม้

ที่ชาวบ้านป่ากำรู้จัก ถึงแม้ว่าจะยังเป็นพื้นที่ที่ยังมีความหลากหลายทางด้านพืชอยู่มากอีกแห่งหนึ่งของอุทยานแห่งชาติดอยภูคา แต่อุปสรรคที่พบในการทำวิจัยครั้งนี้คือไม่สามารถได้ข้อมูลด้านพืชจากสตรีที่แต่งงานแล้วซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากเพราะที่หมู่บ้านนี้จะแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย และสตรีเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่ยอมพูดคุยกับคนแปลกหน้าโดยเฉพาะผู้ชาย อาจจะเป็นเพราะเกรงว่าจะผิดประเพณีของหมู่บ้าน จึงทำให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพืชอาหาร

3. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเพียงหมู่บ้านเดียว ดังนั้นหากมีการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษามากกว่าหนึ่งหมู่บ้านเพื่อสามารถเปรียบเทียบกันได้ และควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างถิ่นคร่ำปรัยกับถิ่นมาสด้าย
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จัดเป็นข้อมูลพื้นฐานเท่านั้น ควรมีการวิจัยในด้านอื่นๆ อีก เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการศึกษาพืชเพื่อนำมาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป
3. หากมีผู้สนใจที่จะศึกษาด้านอื่นๆ ณ หมู่บ้านป่ากำ ควรจะมีการเตรียมความพร้อมในหลายด้าน เช่น ควรศึกษาขนบธรรมเนียมของเผ่านี้ก่อน ควรใช้เวลาในการออกสำรวจแต่ละครั้งเกินกว่า 5 วัน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก และควรมีคณะทำงานที่มีทั้งหญิงและชายเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด